

Zdzisław Lec

Kościół rzymsko-katolicki w Bolesławcu w ostatnim pięćdziesięcioleciu

Wrocławski Przegląd Teologiczny 3/2, 115-124

1995

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KS. ZDZISŁAW LEC

KOŚCIÓŁ RZYMSKO-KATOLICKI W BOLESŁAWCU W OSTATNIM PIĘCDZIESIĘCIOLECIU

W całości życia duchowego miasta Bolesławca niepoślednie miejsce posiadały zawsze zagadnienia związane z religijnością jego mieszkańców. Znakomitym tego dowodem jest utworzenie po 1945 roku obok istniejącej od XIII wieku parafii rzymsko-katolickiej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, sześciu nowych. Były to w kolejności chronologicznej parafie pw.: Matki Bożej Różańcowej, Matki Bożej Nieustającej Pomocy, Chrystusa Króla, św. Cyryla i Metodego, Najświętszego Serca Pana Jezusa i Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa. Przyglądnijmy się im pokrótce.

1. PARAFIA PW. WNIEBOWZIĘCIA NAJŚWIĘTSZEJ MARYI PANNY

Grupy ludnościowe przybywające do Bolesławca po zakończeniu II wojny światowej były prawie w całości związane z religią katolicką. Byli to więźniowie powracający z robót przymusowych i obozów koncentracyjnych, przesiedleńcy z woj. tarnopolskiego i innych regionów, a także żołnierze wojska polskiego, uczestnicy walk nad Wisłą, o Warszawę, Wał Pomorski i o Berlin. Zaczęli następnie napływać repatrianci, czyli Polacy mieszkający wcześniej na wschodnich kresach Polski oraz reemigranci przybywający z Francji, Jugosławii, Niemiec i innych krajów¹.

W chwili przyjazdu pierwszego transportu Polaków dnia 17 września 1945 roku, przy kościele urzędował proboszcz, ks. Paweł Sauer – Niemiec. Dlatego już wkrótce, dnia 17 października 1945 roku, staraniem ludności napływowej, Kuria Arcybiskupia we Wrocławiu skierowała do Bolesławca

¹ B. D o l a t a, *Wyzwolenie Polski 1944-1945*. Warszawa 1974, s. 301-302; B. P a s i e r b, *Migracja ludności niemieckiej z Dolnego Śląska w latach 1944-1947*, Wrocław 1969; P. Ś l i w k o, *Dziś i jutro Bolesławca*, Wrocław 1985, s. 25; W. U r b a n, *Duszpasterski wkład księży repatriantów w Archidiecezji Wrocławskiej w latach 1945-1970*, Wrocław 1970, s. 25.

polskiego kapłana, ks. Jana Motykę, w charakterze wikariusza z misją organizowania duszpasterstwa dla ludności polskiej w mieście i okolicznych wioskach².

Zaraz po wyzwoleniu duszpasterstwem z Bolesławca obejmowano całe miasto, a ponadto miejscowości: Bolesławice, Chościszowice, Otok i Rakowice. W kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Bolesławcu odprawiano wówczas nabożeństwa dla ludności polskiej, stosując się do następującego porządku. W każdą niedzielę o godz. 9 była Msza św. śpiewana z kazaniem, w której uczestniczyło około 400-500 osób. Codziennie odprawiano Mszę św. o godz. 7 rano dla około 15 osób, a we wtorek, piątek i niedzielę ks. proboszcz Sauer celebrował nabożeństwo dla ludności niemieckiej³.

W 1946 roku wraz ze śmiercią ks. Sauera i powolną, planową migracją ludności niemieckiej poza linię Nysa–Odra, w miejsce ks. Jana Motyki Kuria Arcybiskupia skierowała trzech księży. Jako pierwszy przybył tutaj ksiądz proboszcz Andrzej Gromadzki, a za nim jego współpracownicy, tj. ks. Cyryl Lewalski i ks. Aleksander Styczek. Pod koniec 1946 roku parafia liczyła już 8143 wiernych, a dnia 21 października 1947 r. administrator apostolski, ks. dr Karol Milik z Wrocławia udzielił 1057 osobom sakramentu bierzmowania⁴.

Po trudnych początkach następował powolny rozwój życia religijnego. Stąd duszpasterze kierując się pożytkiem wiernych wprowadzili w końcu lat czterdziestych nabożeństwa paraliturgiczne. Pośród rozlicznych ich form największym powodzeniem cieszyły się nabożeństwa majowe, czerwcowe i październikowe, gromadząc każdorazowo kilkaset osób. Około 1000 wiernych uczestniczyło w nabożeństwie czterdziestogodzinnym przed Środą Popielcową; ta sama ilość osób brała udział w nabożeństwach Drogi Krzyżowej odprawianych w okresie Wielkiego Postu. Organizowano nauczanie religii dzieci i młodzieży. W latach 1945-1960 odbywała się ona w szkołach, a lekcje religii prowadzili księża, siostry zakonne i nauczyciele posiadający misję kanoniczną⁵.

² W. S z e t e l n i c k i, *Odbudowa kościołów Archidiecezji Wrocławskiej w latach 1945-1970*, Wrocław 1970, s. 170.

³ Archiwum Kurii Metropolitalnej we Wrocławiu (dalej skrót: AKAW). Akta parafii WNMP w Bolesławcu, nr 4; W. R a c z k a, *Życie religijno-moralne parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny i św. Mikołaja w Bolesławcu Śląskim w latach 1945-1970*, Wrocław 1991 (mps), s. 33.

⁴ AKAW. Akta parafii WNMP w Bolesławcu, nr 25, 29; Archiwum Parafii WNMP w Bolesławcu (dalej skrót: AP WNMP). Kronika, t. 1, s. 23; Z. L e c, *Zarys pracy duszpasterskiej w Bolesławcu w latach 1945-1970. Trudne początki*, „Głos Bolesławca”, nr 2(20) 1994, s. 7.

⁵ H. T r o ś c i a n k o, *Życie religijno-moralne Parafii WNMP w Bolesławcu w latach 1970-1983*, Wrocław 1986 (mps), s. 30-31.

Kolejni proboszczowie, tj. ks. Wilhelm Boczek (1952-53) i ks. Józef Tomaszewski (1953-57), starali się o podtrzymanie gorliwości religijnej wśród wiernych przez regularną pracę kaznodziejską oraz rekolekcje, które w parafii starano się urządzać każdego roku w Adwencie i Wielkim Poście. Ks. Tomaszewski erygował w 1956 roku nieustanną nowennę do Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Natomiast rok później cały Bolesławiec przeżywał drugie po wyzwoleniu Misje Święte. Później w latach 1957-1960 parafią administrował ks. Piotr Rybicki, przyjmując w 1960 roku wizytację biskupa Wincentego Urbana. Biskup wybierzmował wtedy około 4000 osób, a w dekrete powizytacyjnym zalecił otoczyć specjalną opieką życie religijne dzieci i młodzieży pracującej⁶.

Nowemu administratorowi parafii, ks. Ludwikowi Gilewskiemu (1960-67) przypadł w udziale obowiązek wykonywania zaleceń biskupich. Jednak ich realizację skomplikowała konieczność instalacji nauki religii w szkołach. Ks. Gilewski zorganizował w 1961 roku Dni Maryjne. Również niemałe znaczenie dla odrodzenia życia religijnego w Bolesławcu miały kolejne Misje Święte, które odbyły się w dniach od 10 do 18 marca 1962 roku. Podczas Misji do spowiedzi i Komunii św. przystąpiło około 70 procent wiernych. Innym ważnym wydarzeniem było Nawiedzenie Kopii Cudownego Obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej, która w procesji przechodziła przez wszystkie parafie w Polsce. Powitania Obrazu dokonała dwudziestotysięczna rzesza Bolesławian dnia 30 marca 1963 roku. Przez dwie noce i cały dzień kościół był pełny wiernych, kapłani odprawili przy Obrazie 20 Mszy św., a do Komunii świętej przystąpiły 19273 osoby⁷.

W 1964 roku parafia liczyła 25 tysięcy wiernych, dla których w niedzielę odprawiano 13 Mszy św. Regularnie na Mszę św. przychodziło około 11 tysięcy osób. Katechizacja dzieci i młodzieży odbywała się w Bolesławcu, Bożejowicach, Łaziskach i Kruszynie. Kolejne ważne wydarzenia religijne w parafii były związane z obchodami Tysiąclecia Chrztu Polski, które na miejscu przeżywano szczególnie w czasie Misji od 14 do 24 kwietnia i dnia 15 sierpnia 1966 roku. W tym ostatnim przypadku do Bolesławca przybyli: arcybiskup Bolesław Kominek i biskup Andrzej Wronka. W tymże 1966 roku duża terytorialnie parafia bolesławiecka została nieco umniejszona. Powstał bowiem wtedy samodzielny wikariat w Bolesławicach, obejmując administrację duszpasterską nad Bolesławicami, Brzeźnikiem, Dobrą i Mierzwinem⁸.

⁶ AKAW. Akta parafii WNMP w Bolesławcu, nr 151.

⁷ AP WNMP. Kronika, t. 1, s. 109; S z e t e l n i c k i, *Odbudowa kościołów*, s. 172.

⁸ AP WNMP. Kronika, t. 1, s. 120; Z. L e c, *Zarys... Powolny rozwój*, „Głos Bolesławca”, nr 3(21) 1994, s. 7.

Po obfitującym w doniosłe wydarzenia okresie działalności ks. Ludwika Gilewskiego, administratorem parafii został zamianowany dnia 6 czerwca 1967 roku aktualny jej proboszcz, ks. Władysław Rączka. W czasie jego długoletniego posługiwania z parafii Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny wydzielono cztery samodzielne parafie: w 1970 roku pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy, w 1979 roku w Kruszynie pw. św. Jana Chrzciciela, w 1983 roku pw. Chrystusa Króla i w 1988 roku pw. św. Cyryla i Metodego. Obecnie parafia zarządzana przez ks. prałata Rączkę liczy około 14 tysięcy mieszkańców (wraz z wioską Chościszowice), z których ponad 90 procent stanowią katolicy⁹.

Z ks. Rączką współpracowało co roku z reguły trzech wikariuszy, którzy podobnie jak i trzy siostry adoratorki i jedna elżbietanka zajmowali się głównie katechizowaniem dzieci i młodzieży. Parafia zatrudniała ponadto organistę i dyrygenta chóru oraz osoby prowadzące poradnictwo rodzinne. W omawianej wspólnotie wiernych rodziły się powołania kapłańskie i zakonne, a święcenia kapłańskie przyjęli jak do tej pory: Józef Maj, Maciej Wesołowski, Andrzej Duda, Adam i Ireneusz Lehmanowie, Mirosław Sowiński, Wojciech Czernatowicz, Jan Adamarczuk, Paweł Cembrowicz oraz Mieczysław Cacula¹⁰.

Na terenie ośrodka duszpasterskiego istniało co roku od jedenastu do czternastu grup Żywego Różańca. Od 1973 roku działa trzeci zakon franciszkański, zaś od 1976 roku oaza. Kontynuuje się pracę z ministrantami i scholą. Prowadzą działalność: Koło Wynagradzające, Nocna Adoracja Najświętszego Sakramentu, Wspólnota Modlitewna Przenajdroższej Krwi Chrystusa i Zespół Charytatywny¹¹.

Jak zawsze, również i w tym okresie katecheza stanowiła ważny element wykształcenia religijnego. W 1971 roku uczono dzieci i młodzież w 4 salkach katechetycznych w domu parafialnym przy ul. Dąbrowszczaków 2, w domu prywatnym w Kruszynie, a w Łaziskach w sali katechetycznej obok kaplicy. Księża i siostry zakonne mieli wtedy w tygodniu ok. 180 godzin katechezy dla ok. 4000 dzieci i młodzieży. Z czasem liczba katechizowanych zmniejszała się. W końcu nauka religii wróciła do szkół. Obecnie obok dzieci przedszkolnych i młodzieży pracującej katechezą obejmuje się cztery szkoły

⁹ AP WNMP. Kronika, t. 1, ss. 140, 151, 160, 169, 175; Z. L e c. *Zarys ... Początki działalności ks. proboszcza Władysława Rączki*, „Głos Bolesławca”, nr 4(22) 1994, s. 7.

¹⁰ AP WNMP. Sprawozdania z pracy duszpasterskiej w parafii WNMP w Bolesławcu za lata 1971-1993; Z. L e c, *Pierwszy polski klasztor sióstr adoratorek w Bolesławcu*, „Głos Bolesławca”, nr 4(22) 1994, s. 7; t e n ż e, *O siostrach elżbietankach i o ich działalności w Bolesławcu słów kilka*, „Głos Bolesławca”, nr 5(23) 1994, s. 7.

¹¹ AP WNMP. Kronika, t. 2, s. 23, 35; Sprawozdania... za lata 1981-1993.

podstawowe, tj. nr 2, 3, 5 i 8, szkoły zawodowe oraz średnie, tzn. Liceum Ogólnokształcące, Liceum Medyczne i Technikum Górnicze¹².

Jak wykazują statystyki roczne, w obfitym wymiarze sprawowano sakramenty. Np. w 1971 roku ochrzczono 348 osób, w 1978 aż 527, a w 1993 roku 190 osób. W całym okresie od 1945 do 1993 roku udzielono 21 079 chrztów¹³ i pobłogosławiono 7 081 katolickich małżeństw¹⁴. Ponadto ważnymi wydarzeniami w ciągu roku kościelnego były uroczystości związane z przystępowaniem do pierwszej spowiedzi i Komunii św. oraz bierzmowania. Pamiętano o sakramentalnej posłudze chorych w domach prywatnych, w Szpitalu Powiatowym i Psychiatrycznym. Wzrastała też liczba wiernych przystępujących w ciągu roku do Komunii św. Np. w 1972 roku rozdano ok. 80 tys. Komunii, w 1981 aż ok. 200 tys., a w 1989 roku ok. 186 tys. Komunii św.¹⁵

I wreszcie na zakończenie warto wspomnieć o pracach gospodarczych w kościele i zabudowaniach parafialnych z polecenia ks. Władysława Rączki. Było to więc malowanie kościoła, jego radiofonizacja, dwukrotny remont organów, utwardzenie obejścia wokół kościoła, sprawienie nowych ławek i ołtarza soborowego, tynkowanie kościoła, plebanii i domu katechetycznego, a ponadto wiele innych prac. Partycypowano również finansowo w różnym stopniu przy powstawaniu nowych parafii¹⁶.

2. PARAFIA PW. MATKI BOŻEJ RÓŻAŃCOWEJ

Od 1945 roku kościół pw. Matki Bożej Różańcowej był obsługiwany z parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Do 1965 roku odprawiano tam nabożeństwa dwa razy do roku, tj. na Wielkanoc i Boże Narodzenie, później raz w miesiącu, a wreszcie od dnia 28 sierpnia 1966 roku przy kościele utworzono samodzielny ośrodek duszpasterski, powierzając nad nim opiekę ks. Władysławowi Karwackiemu. Należała do niego część Bolesławca położona po lewej stronie rzeki Bóbr oraz wioski Brzeźnik, Dobra i Mierzwin. Z 1976 rokiem ośrodek duszpasterski uzyskał rangę parafii. Później z dniem 1 grudnia 1987 roku z parafii pw. Matki Bożej Różańcowej wyłączono miejscowości Brzeźnik i Mierzwin, ustanawiając w Brzeźniku samodzielny ośrodek pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy.

¹² AP WNMP. Kronika, t. 2, s. 54; Sprawozdanie... za rok 1971.

¹³ AP WNMP. Księgi chrztów z lat 1945-1993.

¹⁴ Tamże. Księgi ślubów z lat 1945-1993.

¹⁵ Tamże. Sprawozdania... za lata 1972-1989.

¹⁶ Tamże.

Wreszcie z dniem 27 czerwca 1994 roku z parafii wydzielono zespół ulic wchodzących w skład tzw. Osiedla Kwiatowego i wioskę Dobra, ustanawiając z wyłączonej części nową parafię pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa¹⁷.

W parafii obok tradycyjnego duszpasterstwa sakramentalnego i głoszenia Słowa Bożego szczególnie wiele miejsca poświęcano nabożeństwu do patronki kościoła i parafii. Objawiało się to w uroczystym obchodzeniu dnia odpustu i innych świąt maryjnych, peregrynacji obrazu Matki Bożej, zwracaniu szczególniejszej niż gdzie indziej uwagi na modlitwę różańcową. Organizowano pielgrzymki na Jasną Górę i do innych sanktuariów maryjnych w Polsce i za granicą¹⁸.

Mieszkańcy parafii, pochodzący ze wschodnich kresów Polski i dawnej Jugosławii bardzo szybko zintegrowali się ze swoim duszpasterzem i kościołem, czyniąc wiele w zakresie budowy plebanii, remontu świątyni na miejscu i w Brzeźniku, a także przy budowie kaplicy w Mierzwinie. Dzięki ich ofiarności i zaangażowaniu zakupiono wiele sprzętów liturgicznych i przedmiotów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania parafii¹⁹.

Gwałtowne zmiany, które następowały w naszym kraju od 1981 roku znalazły i tutaj żywy oddźwięk. Mieszkańcy parafii bardzo głęboko przeżywali odnowę zainicjowaną przez Niezależne Samorządne Związki Zawodowe „Solidarność”. Z przygnębieniem przyjmowali wprowadzenie stanu wojennego i pogłębiający się kryzys gospodarczy. Później z nadzieją uczestniczyli w dramatycznych wyborach do sejmiku i senatu. Nieobce im były wizyty Ojca Świętego Jana Pawła II w Ojczyźnie. Zaś aktualnie już teraz parafianie powoli przygotowują się na 30-lecie istnienia ich ośrodka duszpasterskiego i duszpasterzowania ks. kanonika Władysława Karwackiego, co nastąpi w 1996 roku²⁰.

3. PARAFIA PW. MATKI BOŻEJ NIEUSTAJĄCEJ POMOCY

Kościół przy Placu Zamkowym, noszący od dnia 1 stycznia 1970 roku tytuł Matki Bożej Nieustającej Pomocy do początku 1945 roku użytkowała liczna grupa wiernych wyznania ewangelicko-augsburskiego. Gdy ludność niemiecka zaczęła opuszczać miasto, kościół ewangelicki pozostawał bez

¹⁷ Archiwum Parafii Matki Bożej Różańcowej w Bolesławcu (dalej skrót: AP MBR). Kronika, ss. 1, 36, 89; Archiwum Kurii Biskupiej w Legnicy (dalej skrót: ABL). Dekret erekcyjny parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa w Bolesławcu Śląskim z dnia 24 VI 1994, s. 1-2.

¹⁸ AP MBR. Kronika, ss. 38, 54, 72, 88, 93, 106, 126.

¹⁹ Tamże, ss. 5, 10, 23-24, 25, 30, 35, 44, 50, 57, 68, 87, 101, 113, 119, 124.

²⁰ Tamże, ss. 51-55, 95, 98, 100, 123.

należytego zabezpieczenia i powoli zamieniał się w ruinę. Dlatego ten fakt, a ponadto znaczący wzrost katolików w Bolesławcu i przeciążenie działalnością duszpasterską kościoła pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny zachęcały władze kościelne do pozyskania opuszczonej świątyni do celów katolickich. Nastąpiło to w dniu 31 lipca 1968 roku, kiedy to Wydział ds. Wyznań przy Prezydium Rady Narodowej we Wrocławiu wyraził zgodę na wydzierżawienie parafii rzymsko-katolickiej w Bolesławcu terenu położonego przy Placu Zamkowym wraz z budynkiem poewangelickiego kościoła. Kuria arcybiskupia we Wrocławiu do odbudowy kościoła wyznaczyła ks. proboszcza, kanonika Edwarda Bobera, który w czerwcu 1969 roku z wielkim zaangażowaniem przystąpił do dzieła²¹.

Po ukończeniu zasadniczych, wstępnych robót, dnia 23 grudnia 1969 roku dokonano komisyjnego odbioru remontowanej świątyni, udostępniając ją do użytku wiernych. Z dniem 1 stycznia 1970 roku przy kościele ustanowiono samodzielny ośrodek duszpasterski. Granice między parafią Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny, a nowym ośrodkiem stanowiły ulice: Kościuszki, Dzierżyńskiego, Rynek do ul. Kutuzowa, Komuny Paryskiej i Armii Ludowej. Również Bożejowice, Otok, Rakowice i Łąka zostały przyłączone do tego ośrodka. Tymczasem dalsze prace przy gruntownej renowacji kościoła postępowała nadal w szybkim tempie. Ogrom włożonego trudu sprawił, że dnia 18 kwietnia 1971 roku arcybiskup Bolesław Kominek mógł dokonać poświęcenia kościoła. Niedługo też trzeba było czekać na erekcję nowej parafii, która została utworzona dnia 1 lipca 1972 roku²².

Pod względem liczebności mieszkańców nowa wspólnota duszpasterska rozwijała się bardzo dynamicznie. W 1970 roku mieszkało na jej terenie 7100 osób, w 1979 roku 12019, a w 1990 roku ponad 14 tysięcy. Stąd też istniała konieczność tworzenia nowych ośrodków duszpasterskich na jej obszarze. Tak więc, najpierw w 1991 roku odłączono Bożejowice, Otok i Rakowice, ustanawiając samodzielny ośrodek duszpasterski pw. Matki Bożej Częstochowskiej w Bożejowicach, a później w 1994 roku utworzoną nową parafię pw. Najświętszego Ciała i Krwi Chrystusa przy ul. Orzeszkowej. Granicą obu tych parafii stała się linia kolejowa: Legnica–Węgliniec. W „starej” parafii pozostało ok. 7 tysięcy mieszkańców²³.

²¹ Z. L e c, H. T r o ś c i a n k o, *Z dziejów świątyni pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy w Bolesławcu. Sprawa pozyskania kościoła do celów katolickich*, „Głos Bolesławca”, nr 6(24) 1994, s. 7.

²² T e n ż e, *Odbudowa świątyni pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy i początki działalności duszpasterskiej w latach 1969-72*, „Głos Bolesławca”, nr 7/8 (25/26) 1994, s. 7.

²³ *Rocznik Archidiecezji Wrocławskiej. 1990*, Wrocław 1990, s. 84; *Schematyzm Diecezji Legnickiej. 1992*, Legnica 1992, s. 52-53; Z. L e c, *Charakterystyka ogólna ludności parafii Matki*

W parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy dostrzegano się dominującą rolę rodziny w pielęgnowaniu wiary i wierności Kościołowi. Przez spełnianie praktyk religijnych: jednorazowych, regularnych i „pobożnych” niektóre z rodzin dały Kościołowi powołania kapłańskie i zakonne. Pogłębianie ducha religijnego mieszkańców odbywało się poprzez działalność kaznodziejską i katechetyczną. Duże znaczenia miała też posługa sakramentalna, a w niej Eucharystia i nabożeństwa paraliturgiczne, jak: nieszpory niedzielne i świąteczne, nabożeństwa majowe, czerwcowe, październikowe i inne²⁴.

4. PARAFIA PW. CHRYSYTA KRÓLA

Powstała ona z części parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny. Najpierw Wojewoda Jeleniogórski w dniu 14 I 1981 roku udzielił pozwolenia na budowę nowego kościoła w Bolesławcu. Następnie Naczelnik Miasta w dniu 12 II 1982 roku przydzielił na ten cel odpowiedni plac pod budowę na Osiedlu Piastów. Później w ciągu trzech i pół miesiąca mieszkańcy osiedla wybudowali prowizoryczną kaplicę i dwie salki katechetyczne. Zaś dnia 27 VI 1982 roku ks. Józef Gołębiowski został oddelegowany do budowy kościoła, a w listopadzie następnego roku ks. prałat Stanisław Turkowski poświęcił kamień węgielny. Budowa kościoła napotykała rozliczne trudności. Jednak przedsięwzięcie przeprowadzono wytrwale do końca, ukoronowując je dnia 23 listopada 1991 roku, kiedy to kardynał Henryk Gulbinowicz dokonał poświęcenia nowej świątyni. Następnym wydarzeniem było erygowanie parafii, co nastąpiło dnia 1 lutego 1993 roku²⁵.

Księgi parafialne dotyczące mieszkańców Osiedla Piastów prowadzono już od końca 1982 roku. Stąd wiadomo, że np. w 1983 roku udzielono tam 117 chrztów i prowadzono 22 pogrzeby, zaś w 1993 roku było tylko 37 chrztów i 26 pogrzebów. Aktualnie parafia liczy 5 tysięcy mieszkańców, którym proboszcz wraz z dwoma wikariuszami posługują w duszpasterstwie Słowa i posłudze sakramentalnej. Katechizacją obejmuje się trzy przedszkola. Ponadto 40 godzin religii tygodniowo przypada na szkołę podstawową i 10 godzin na Zasadniczą Szkołę Budowlaną. Na terenie parafii znajduje się Dom Dziennego Pobytu dla osób starszych i samotnych oraz Wojewódzki Szpital dla Nerwowo-Chorych²⁶.

Bożej Nieustającej Pomocy w Bolesławcu w latach 1970-1983, „Głos Bolesławca”, nr 9(27) 1994, s. 4.

²⁴ T r o ś c i a n k o, *Życie religijno-moralne*, s. 87-88.

²⁵ AP WNMP. Sprawozdania... za lata 1981-1993.

²⁶ Ustna relacja ks. proboszcza, kanonika Józefa Gołębiowskiego z dnia 25 VII 1994 roku.

5. PARAFIA PW. ŚW. CYRYLA I METODEDEGO

Budowę kościoła rozpoczęto po uzyskaniu w dniu 27 sierpnia 1985 roku pozytywnej decyzji z urzędu miejskiego w Bolesławcu. Już dnia 4 XI 1985 r. kardynał Gulbinowicz poświęcił kamień węgielny. Natomiast wiosną 1987 roku rozpoczęto prace budowlane przy domu parafialnym. Kościół budowano w formie dwukondygnacyjnej. Uroczystego poświęcenie dolnej kondygnacji dokonał biskup Tadeusz Rybak dnia 18 lutego 1989 roku, a górną część kościoła poświęcił kardynał Henryk Gulbinowicz w dniu 20 października 1991 roku. Obecna świątynia jest przygotowywana do konsekracji zaplanowanej na 1995 rok²⁷.

Parafia pw. św. Cyryla i Metodego została erygowana dnia 6 sierpnia 1988 roku. Powstała ona z wyodrębnienia z parafii pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny 23 ulic i liczyła w chwili utworzenia 7153 mieszkańców. Pierwszym proboszczem został ks. Wojciech Mroszczak, który ma do pomocy jednego wikariusza. W niedzielę odprawia się 6, a w dni powszednie 2 Msze św. Prowadzone są regularnie rekolekcje adwentowe i wielkopostne, przygotowanie do I Komunii św. i bierzmowania, kurs przedmałżeński dla narzeczonych i poradnictwo rodzinne. Opieką duszpasterską obejmuje się ludzi chorych i starszych.

Obok tradycyjnego duszpasterstwa, przy parafii z dniem 1 marca 1993 roku został powołany do istnienia ośrodek duszpasterstwa wojskowego, który opiekuje się żołnierzami służby czynnej, kadrą zawodową z rodzinami, emerytami wojskowymi i pracownikami cywilnymi wojska z rodzinami²⁸.

6. PARAFIA PW. NAJŚWIĘTSZEGO SERCA PANA JEZUSA

Na Boże Ciało, dnia 2 czerwca 1994 roku odbyło się na Osiedlu Kwiatowym poświęcenie prowizorycznej kaplicy mszalnej, a z dniem 24 czerwca 1994 roku utworzono przy niej parafię. Pierwszym jej administratorem został ks. Józef Hupa²⁹.

²⁷ Archiwum Parafii św. Cyryla i Metodego w Bolesławcu (dalej skrót: AP CMB). Krótka historia i informacja o parafii pw. św. Cyryla i Metodego w Bolesławcu Śląskim, s. 1-2.

²⁸ Tamże, s. 3-5.

²⁹ Z. L e c, *Powstanie parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa na Osiedlu Kwiatowym w Bolesławcu*, „Głos Bolesławca”, nr 9(27) 1994, s. 4.

7. PARAFIA PW. NAJŚWIĘTSZEGO CIAŁA I KRWI CHRYSYTA

Okoliczności i czas powstania tego ośrodka duszpasterskiego są bardzo zbliżone do parafii pw. Najświętszego Serca Pana Jezusa. Otóż przy prowizorycznej kaplicy na placu u zbiegu ulic: Łąkowej i Orzeszkowej w czerwcu 1994 roku utworzono parafię z części parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy. Jej pierwszym proboszczem został ks. Andrzej Gidziński.

* * *

Przedstawione bardzo szkicowo dzieje Kościoła rzymsko-katolickiego w Bolesławcu po drugiej wojnie światowej mogą napełniać optymizmem na przyszłość, bowiem jego dotychczasowe i przyszłe działania mają za cel dobro każdego mieszkańca tego miasta.